

פרוטוקול ישיבת הוועדה המקצועית של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות

שהתקיימה ביום שלישי ה-19 ביולי, 2022, בשעה 9:00

באמצעות אפליקציית זום.

(סופי)

שימוע ציבורי להצעה לתקן חשבונאות מספר 43, הכנסות מחוזים עם לקוחות ולהצעה לתקן

חשבונאות מספר 44, עלויות אשראי (צורפו לתיק הישיבה)

1. היו"ר מציין כי היה נרשם אחד לשימוע, אך הוא אינו נוכח.
2. צדיק מציינת כי התקבלו מספר הערות הגהה וניסוח מרו"ח ארנון שחר, אשר יובאו בחשבון בנוסח הסופי של התקן. מודה לרו"ח שחר על הערותיו.

כללי

3. משתתף¹ מציין כי קיבל על עצמו יחד עם חבר ועדה² לקיים השתלמות מטעם לשכת רואי חשבון בישראל בנושא התקינה הבינלאומית. מוסיף כי המטרה היא לייצר השתלמות שהיא שונה באופייה מהשתלמויות אחרות שהיו בעבר, תוך שילוב ידע בסיסי וסוגיות מתקדמות יותר (מסים, פרקטיקה וכו') בנושאים נבחרים. מציין כי ההשתלמות תיערך באופן פרונטלי במהלך החודשים אפריל-מאי 2023. מבקש מכל אחד מהנוכחים שמעוניין להשתלב בהשתלמות לפנות לחבר הוועדה או למשתתף. מציין כי הנושאים יהיו IFRS 15, IFRS 16, סוגיות מיוחדות בצירופי עסקים ובדוחות כספיים מאוחדים, סוגיות במסים על ההכנסה, סוגיות בהצגת דוחות כספיים, סוגיות בענפים מיוחדים הרלוונטיים לתקופה הנוכחית כגון חברות הקנאביס וכו'. מוסיף כי ההשתלמות מיועדת לקהל רחב ומגוון מאחר שהיא תעסוק הן בהיבטים בסיסיים והן בסוגיות מתקדמות. מציין כי לשכת רואי חשבון הצטרפו לאחרונה חשבים וסמנכ"לי כספים וקיים רצון שגם הם ישתתפו בהשתלמות. מציין כי ההשתלמות תהיה בין 6 ל-8 מפגשים.

4. חבר הוועדה מציין כי במסגרת ההרצאות יתבקשו המרצים להתייחס גם להבדלים לעומת התקינה הישראלית. מוסיף כי חברי לשכת רואי חשבון החדשים הם בדרך כלל רואי חשבון שלמדו את התקינה הבינלאומית ולכן הם בעלי רקע מתאים להשתלמות זו. מוסיף כי קיימת חשיבות לקיים את ההשתלמות באופן פרונטלי ולא בזום.

¹ ההתייחסות היא למשתתף או למשתתפת

² ההתייחסות היא לחבר ועדה או לחברת ועדה

5. המשתתף מציין כי במידה ויהיו מספיק נרשמים, ייתכן שיתאפשר לקיים את ההשתלמות באופן היברידי – כאשר חלק מהמשתלמים יוכלו לצפות בהשתלמות בזום.

6. היו"ר מברך על ההשתלמות ומאחל לחבר הוועדה ולמשתתף הצלחה.

הצעה לתקן חשבוונאות מספר 46, מכשירים פיננסיים (צורפה לתיק הישיבה) (להלן-ההצעה

לתקן)

7. היו"ר מבקש מצדיק לעבור על הנקודות לדיון שהופצו לקראת הישיבה.

סעיף 1.2 – תחולה

8. צדיק מציינת כי בישיבה הקודמת סוכמו מספר שינויים לגבי סעיף התחולה. מוסיפה כי מתחולת ההצעה לתקן הוצאו השקעות בחברות בנות, חברות כלולות ועסקאות משותפות ולכך נוספו זכויות לזמן ארוך המהוות חלק מההשקעה בחברות בנות, חברות כלולות ועסקאות משותפות. מציינת כי המטרה היתה שגם הלוואות בעלים שניתנו לחברות בנות, לחברות כלולות או לעסקאות משותפות יהיו מחוץ לתחולת התקן.

9. משתתף אחר שואל אם קיימת הגדרה לזכויות לזמן ארוך המהוות חלק מההשקעה. מציין כי בתקן חשבוונאות בינלאומי 28 קיימת הגדרה. שואל אם ג"ד 57 או ג"ד 68 כוללים הגדרה. חבר הוועדה מסכים שיש להגדיר אילו זכויות מהוות חלק מההשקעה.

10. חבר ועדה אחר שואל אם הכוונה אינה לכלול הגדרה כזו ואת הטיפול החשבונאי בזכויות אלה במסגרת ג"ד 68 או ג"ד 57.

11. צדיק מציינת כי נוסף תיקון לג"ד 68 בסעיף 3.8, אך התיקון אינו מתייחס לאופן המדידה של הזכויות לזמן ארוך. מציינת כי בישיבה לא סוכם אם התיקון לג"ד 68 יכלול טיפול חשבונאי מקיף בזכויות לזמן ארוך או רק התייחסות להקצאת ההפסדים להשקעה בזכויות אלה. מוסיפה כי התיקון בסעיף 3.8 מתייחס אך ורק להקצאת ההפסדים להשקעה בזכויות אלה לפי גישת השכבות המיושמת בפרקטיקה.

12. חבר הוועדה בדעה שאין לתקן את ג"ד 68 בצורה זו ושיש לקיים דיון לגבי שיטת השווי המאזני. מציין כי יש לבחון את הטיפול החשבונאי שנקבע בתקינה הבינלאומית. מוסיף כי שיטת השווי המאזני היא בעייתית. בדעה שיש להגדיר כעת את הזכויות לזמן ארוך שמהוות חלק מההשקעה ולאחר מכן לקיים דיון מקיף יותר בטיפול החשבונאי הנדרש לגבי זכויות אלה. המשתתף האחר מסכים. מוסיף כי בתקינה הבינלאומית יש ספירה כפולה. בדעה שיש למקד את הדיון בהגדרת הזכויות לזמן ארוך שיוצאו מתחולת התקן. מוסיף כי הזכויות לזמן ארוך הן הלוואות נחותות. בדעה שאין לקבוע כרגע את הטיפול החשבונאי בזכויות אלה.

13. חבר הוועדה האחר מסכים עם חבר הוועדה והמשתתף האחר ומציין כי יש תחילה לסכם את הטיפול החשבונאי הנאות ולאחר מכן להתייחס לניסוח. בדעה שיש למפות את כל סוגי המכשירים של החברה המוחזקת שלדעת הוועדה המקצועית אין להחיל עליהם את ההצעה לתקן. בדעה שאין המדובר רק בהלוואות נחותות, אלא גם שטרי הון (מכשירים הוניים של החברה המוחזקת), מכשירים נגזרים על החברה המוחזקת והן אופציות רכש ומכר על מניות החברה המוחזקת. בדעה שיש לקבוע את הטיפול החשבונאי בכל אחד מהמכשירים ולאחר מכן לקבוע את באיזה תקן יש לכלול טיפול חשבונאי זה.

14. חבר ועדה נוסף מציין כי יש להמנע מסתירה עם תקן חשבונאות מספר 23, בייחוד לגבי חברות בנות. מסכים שיש להוציא זכויות לזמן ארוך המהוות חלק מההשקעה מתחולת התקן. מוסיף כי ההתייחסות בתקן חשבונאות בינלאומי 28 אינה כוללת הגדרה אלא דוגמאות לפריטים המהווים זכויות לזמן ארוך כאלה. מציין כי ניתן לחדד את ההגדרה. בדעה שאין לקבוע טיפול חשבונאי לזכויות אלה שעומד בסתירה לטיפול החשבונאי הנדרש בחברות בנות בהתאם לתקן חשבונאות 23.

15. היו"ר מציין כי כרגע לא נקבע הטיפול החשבונאי בזכויות אלה. חבר הוועדה הנוסף מסכים ובדעה שאין לקבוע טיפול חשבונאי בשלב זה. מוסיף כי התיקון שבוצע לג"ד 68 אינו אימוץ של התקינה הבינלאומית (IFRS 9) אלא ההתייחסות להקצאת הפסדים לפי גישת השכבות המיושמת כיום הפרקטיקה. מוסיף כי ג"ד 68 לאחר תיקונו אינו קובע את הטיפול החשבונאי בזכויות אלה.

16. היו"ר מציין כי עמדת חבר הוועדה הנוסף היא שיש לחדד אילו זכויות לזמן ארוך יוצאות מתחולת התקן ובנוסף לא לקבוע טיפול חשבונאי בזכויות אלה בשלב זה, אלא להמשיך בדיון בהצעה לתקן ולקיים דיון בטיפול החשבונאי בזכויות אלה כחלק מדיון לגבי ג"ד 68. חבר הוועדה הנוסף מציין כי נדרש תיקון לג"ד 68 רק לגבי הקצאת ההפסדים, כפי שבוצע בסעיף 3.8, אשר מעגן את הפרקטיקה המיושמת.

17. חבר הוועדה שואל אם ג"ד 68 מתייחס להקצאת הפסדים. צדיק משיבה כי סעיף 17 בג"ד 68 כיום קובע "אם ההשקעה בחברה מוחזקת שאינה חברה בת הופחתה כליל, אין ליצור הפרשה נוספת להפסדיה, אלא אם כן ערבה החברה המחזיקה להתחייבויותיה של החברה המוחזקת או שיש לה התחייבות אחרת לתמוך בחברה המוחזקת תמיכה כספית; סכום ההפרשה הנוספת שתיכלל בנסיבות כאמור לא יעלה על סכום הערבות או ההתחייבות האחרת. אם החברה המוחזקת תפיק רווחים בעתיד, החברה המחזיקה לא תכלול את חלקה ברווחים אלה, עד כדי סכומי ההפסד שהיא לא כללה בעבר, כאמור לעיל. לעניין חברה מוחזקת שהיא חברה בת יחול האמור בג"ד 57 (סעיף 3.8)." מוסיפה כי בישיבה הקודמת הועלתה האפשרות להרחיב סעיף זה על מנת לקבוע את אופן הקצאת ההפסדים לזכויות אלה לפי גישת השכבות הנהוגה בישראל. מציינת כי נוסף בתחילת סעיף 17 "כאשר החברה המוחזקת שאינה חברה בת הפסידה בתקופת הדיווח, החברה המחזיקה תחשב את חלקה בהפסד בגין כל מכשיר מוחזק לפי שיעור החזקה שלה באותו מכשיר בסדר הפוך

לבכירותם (במילים אחרות, לפי סדר קדימות בפירוק – מניות רגילות, מניות בכורה, הלוואות בעלים). לדוגמה, כאשר ההשקעה כוללת הן השקעה ב-30% מהמניות הרגילות והן ב-50% הלוואות בעלים, חלקה של החברה המחזיקה בהפסד יהיה 30% מההפסד של החברה המוחזקת עד לאיפוס ההשקעה במניות רגילות ו-50% מההפסד שנוטר של החברה המוחזקת עד לאיפוס ההשקעה בהלוואות הבעלים אם ההשקעה בחברה מוחזקת שאינה חברה בת הופחתה כליל, אין ליצור הפרשה נוספת להפסדיה, אלא אם כן ערבה החברה המחזיקה להתחייבויותיה של החברה המוחזקת או שיש לה התחייבות אחרת לתמוך בחברה המוחזקת תמיכה כספית;"

18. היו"ר מציע להתייחס רק להגדרה של זכויות לזמן ארוך המהוות חלק מההשקעה. בדעה כי התיקון לג"ד 68 ידון במסגרת דיון בג"ד 68.

19. חבר הוועדה מציין כי ג"ד 68 אינו מתייחס כרגע להלוואות המהוות חלק מההשקעה ואינו מתייחס לגישת השכבות. בדעה שאין לבצע תיקון לג"ד 68 ובמסגרת סעיף התחולה בהצעה לתקן יש לקבוע רק "זכויות לזמן ארוך המהוות חלק מההשקעה ככל שנכללות במסגרת ג"ד 68". מציין כי הגדרת הזכויות שיש לכלול בשיטת השווי המאזני ואופן הטיפול בהן צריך להיקבע במסגרת דיון בשיטת השווי המאזני.

20. המשתתף האחר שואל מה יהיה הטיפול החשבונאי עד שיתוקן ג"ד 68.

21. היו"ר מציין כי התיקון לג"ד 68 יאושר יחד עם ההצעה לתקן.

22. צדיק שואלת מדוע לא לקיים דיון כרגע. המשתתף האחר מציע לכלול בהצעה לתקן את הגדרת זכויות לזמן ארוך ולאחר מכן לכלול בג"ד 68 את ההגדרה של הזכויות לזמן ארוך ואת הטיפול החשבונאי בזכויות.

23. חבר הוועדה מציין כי אין לקבוע כעת טיפול חשבונאי בזכויות לזמן ארוך מאחר שייתכן והוועדה המקצועית תחליט על צמצום התחולה של זכויות לזמן ארוך ולא תאמץ את גישת השכבות.

24. חבר הוועדה האחר מציין כי הדיון הוא אם המכשירים של החברה המוחזקת יהיו בתחולת ההצעה לתקן והמשמעות היא שבמרבית המקרים ימדדו בשווי הוגן או שהמכשירים האלה יהיו בתחולת ג"ד 68. בדעה שמדידה לפי שווי הוגן של מכשירים אלה כאשר מדידת ההשקעה במניות היא לפי שיטת השווי המאזני כפי שנקבע בתקינה הבינלאומית אינה מתאימה לחברות הפרטיות בישראל. מציין כי אם ההשקעה במכשירים של חברה מוחזקת היא במהותה חלק מחשבון ההשקעה וההשקעה דומה במהותה להשקעה הונית, אז מאחר שלגבי ההשקעה במניות מיושמת שיטת השווי המאזני לגבי ההשקעה במכשירים ייושם מודל עלות או עלות מופחתת ולא מודל שווי הוגן.

25. חבר הוועדה מציין כי יישום מודל עלות מופחתת הוא בהתאם להצעה לתקן ולכן יש לקבוע בהצעה לתקן שעל מכשירים כאלה ייושם מודל עלות מופחתת.
26. חבר הוועדה האחר ומשתתף נוסף מציינים כי ניתן לקבוע מודל עלות מופחתת גם בג"ד 68. חבר הוועדה האחר מציין כי בהתאם להצעה לתקן שטר הון של חברה מוחזקת יש למדוד לפי שווי הוגן (למעט ההקלה הפרקטית).
27. חבר הוועדה מציין כי ניתן למדוד מכשירים אלה לפי עלות, לפי שווי הוגן או לפי שיטת השכבות. מסכים שאין למדוד שטרי הון כאלה בשווי הוגן. חבר הוועדה האחר מציין כי שיטת השכבות אינה בסיס מדידה, אלא מתייחסת רק לצבירת הפסדים.
28. המשתתף הנוסף מציין כי אין למדוד בשווי הוגן גם הלוואות בעלים שניתנו בחלקים שווים על ידי כל הבעלים.
29. חבר הוועדה בדעה שמדובר על תיקון רחב יותר ואין לבצע אותו אגב פרסום ההצעה לתקן. מציין כי אם יוחלט שיש למדוד מכשירים אלה בעלות מופחתת, אין להוציא אותם מתחולת ההצעה לתקן, אלא להחריג אותם מהמדידה לפי שווי הוגן.
30. היו"ר מבקש מהנוכחים לגבש הגדרה לזכויות לזמן ארוך המהוות חלק מההשקעה ולא לקיים דיון בג"ד 68. המשתתף האחר מסכים.
31. המשתתף מציין כי בסעיף 38 לתקן חשבונאות בינלאומי 28 יש התייחסות ודוגמאות לפריטים שיהוו חלק מההשקעה – פריט שסילוקו אינו מתוכנן ולא סביר שיתרחש בעתיד הנראה לעין כגון שטרי הון, הלוואות ומניות בכורה.
32. צדיק וחבר הוועדה הנוסף מציינים כי המטרה היתה להחריג מהתחולה לא רק פריטים כאלה. חבר הוועדה הנוסף מוסיף כי תקן חשבונאות מספר 13 (מתוקן) מתייחס לפריטים כספיים שמהווים חלק מההשקעה ושהפרשי התרגום בגינם יזקפו לקרן הון, אך המטרה היתה להחריג גם הלוואות לחברות בנות או לחברות כלולות שנקבע להן מועד פירעון ולכן ההגדרה בתקן חשבונאות מספר 13 או בתקן חשבונאות בינלאומי 28 אינה מתאימה. חבר הוועדה הנוסף מציין כי ניתן לנסות להגדיר או רק להוסיף דוגמאות שלא יהוו רשימה סגורה.
33. היו"ר שואל מה עמדת חברי הוועדה. חבר הוועדה בדעה שיש להתייחס לג"ד 68 ולבחון מה הטיפול החשבונאי בהלוואות בעלות אופי הוני כאשר החברה הכלולה צוברת הפסדים לאור העובדה שלפי ג"ד 68 אין להכיר בהתחייבות. מציין כי חלופה אחת יכולה להיות מדידה של ההלוואה לפי עלות מופחתת מבלי לקחת חלק בהפסדים, אך תידרש הכרה בירידת ערך או לחלופין שיטת השכבות.

34. היו"ר בדעה שאין לדון בטיפול החשבונאי בהלוואות בעלות אופי הוני.
35. חבר ועדה רביעי מציע להוציא מתחולה "מכשירים פיננסיים בעלי מאפיינים הוניים". צדיק משיבה כי לא כל המכשירים הפיננסיים הם בעלי מאפיינים הוניים.
36. משתתף רביעי מציע להוציא מתחולה "מכשירים פיננסיים שלא ניתנו בתנאי שווי הוגן". חבר הוועדה משיב כי הדבר יצריך בדיקה מורכבת יחסית אם מדובר בתנאי שווי הוגן. מציע להחריג מכשירים פיננסיים בתחולת ג"ד 68.
37. צדיק מציינת כי ג"ד 68 אינו כולל התייחסות לפריטים אלה ושואלת איזה טיפול חשבונאי יש לכלול בג"ד 68.
38. המשתתף הנוסף בדעה כי אין לקבוע את הטיפול החשבונאי במכשירים אלה בג"ד 68 כעת מלבד גישת השכבות לטיפול בהפסדים. מוסיף כי המטרה היא שלא תידרש מדידה בשווי הוגן ולא יידרש פיצול בהכרה לראשונה. מציע להחריג "השקעה במכשירים פיננסיים, הגם שאינה השקעה בזכויות הוניות, אך המכשירים כוללים מאפייני השקעה לדוגמה שכל המכשירים הוענקו לכל בעלי המניות באופן יחסי וכו'".
39. חבר הוועדה הרביעי מציע "זכויות לזמן ארוך המהוות חלק מההשקעה והן בעלות מאפיינים הוניים". היו"ר מציין כי המילים "מאפיינים הוניים" אינן מוסיפות. מוסיף כי אם קיים קושי לגבש הגדרה ניתן להוסיף רק דוגמאות (שטרי הון, הלוואות בעלים וכו'). חבר הוועדה הרביעי בדעה שיש לכלול גם את המילים מאפיינים הוניים וגם דוגמאות לזכויות כאלה.
40. היו"ר שואל מי מחברי הוועדה בדעה שהמילים "מאפיינים הוניים" מוסיפות. אין תמיכה מלבד חבר הוועדה הרביעי.
41. המשתתף הנוסף מציע "המהוות תחליף להשקעה במניות".
42. היו"ר מציע רק להוסיף דוגמאות במסגרת ההוצאה מהתחולה. היו"ר, חבר הוועדה הנוסף, חבר הוועדה הרביעי וחבר ועדה חמישי תומכים בהצעת היו"ר.
43. צדיק מציינת כי סעיף 1א מוציא מתחולה את כלל המכשירים הפיננסיים המוחזקים על ידי ישות השקעה. מוסיפה כי סעיף 3.6 במסגרת שינויים בתקני חשבונאות אחרים מתקן את תקן חשבונאות מספר 37 על מנת לקבוע שהשקעה במכשיר פיננסי שאינו נייר ערך נסחר או שאינו נסחר יימדד בשווי הוגן דרך רווח או הפסד. מציינת כי תקן חשבונאות מספר 37 מתייחס להשקעות בחברות בנות, השקעות בחברות כלולות, ניירות ערך סחירים ושאינם סחירים ולכן נוסף סעיף לגבי מכשירים פיננסיים אחרים.

44. צדיק מציינת כי בישיבה הקודמת החל הדיון לגבי חוזים לרכישה או למכירה של פריט לא פיננסי. מוסיפה כי מדובר על הרחבה של תחולת התקן, שכן אין המדובר במכשיר פיננסי. מציינת כי קיימות חלופות שונות להוספת חוזים אלה לתחולת התקן המבוססות על הבחנה לפי זהות המחזיק (ברוקר/סוחר או כל חברה), הבחנה לפי החוזה ואופן סילוקו (סילוק נטו במזומן מחויב) או הבחנה לפי הסחורות נושא החוזה (מחיר מצוטט לסחורות, המלאי נמדד בשווי הוגן). מציינת כי בנקודות לדיון מפורטות מספר חלופות.
45. חבר הוועדה הנוסף שואל אם לא נדרשת התאמה לתקן חשבונאות מספר 22. צדיק משיבה כי אם יוחלט בתקן זה להוסיף לתחולה קבוצה השונה מזו שנוספה בתקן חשבונאות מספר 22, יתוקן תקן חשבונאות מספר 22 על מנת להתאימו. מוסיפה כי בישיבה הקודמת נדונה אפשרות זו אולם המשמעות היא שכל חברה שמחזיקה חוזה לרכישה או למכירה של פריט לא כספי שניתן לסילוק נטו במזומן ושאינו מיועד לצרכי רכישה, מכירה או מימוש שלה תידרש למדוד את החוזה בשווי הוגן. מציינת כי בישיבה הקודמת הוצע לצמצם את התוספת לתחולת התקן ועלו אפשרויות שונות, אולם המשך הדיון נדחה לישיבה זו.
46. חבר הוועדה הנוסף בדעה שאין להבחין בין ברוקר/סוחר לבין חברה פרטית אחרת. מסכים לחלופה 1, כלומר להחיל את ההצעה לתקן רק על חוזים לרכוש או למכור סחורות שחייבים להיות מסולקים נטו במזומן או שקיימת כוונה לסלק נטו במזומן וכן על חוזים כאלה המשמשים לגידור ולתת בחירה לגבי חוזים לרכוש או למכור סחורות שניתנים לסילוק נטו במזומן. בדעה כי יש לחדד שהבחינה אם קיימת מחויבות או כוונה לסלק נטו במזומן מבוצעת רק במועד ההכרה לראשונה ולא ניתן לשנות את הסיווג במועדים עוקבים. מוסיף כי בגישה זו סביר שברוקרים וסוחרים ידרשו למדוד את החוזים בשווי הוגן שכן קיימת להם כוונה לסלק נטו במזומן. **היו"ר תומך בהצעת חבר הוועדה הנוסף. היו"ר שואל אם קיימת התנגדות מצד יתר חברי הוועדה הנוכחים. לא הובעה התנגדות.**
47. המשתתף הנוסף מסכים, אך מציין כי התוספת שהוצעה על ידי חבר הוועדה הנוסף כאשר הדבר לא נאמר במפורש לגבי סעיפים אחרים עלולה להביא לתהיות לגבי הכוונה או האפשרות במקרים אחרים. מציע לא להתייחס.
48. חבר הוועדה הנוסף מציין כי אי התייחסות עלול להביא לטיפול חשבונאי מורכב יותר. המשתתף הנוסף מסכים שאין לשנות את הסיווג לאחר מועד ההכרה לראשונה, אך בדעה שקיימת בעייתיות בקביעת הוראה כזו כאשר לעניין מכשירים פיננסיים אחרים ייתכן שינוי סיווג גם כאשר לא השתנו תנאי המכשיר (דיון בנושא התקיים בישיבה הקודמת). חבר הוועדה הנוסף מציין כי מדובר על סעיף במסגרת סעיפי התחולה בניגוד לדיון שהתקיים בישיבה הקודמת.
49. צדיק מציעה לא לקבוע שאין לבחון את הסיווג לאחר מכן, אלא לקבוע שאם קיימת במועד ההתקשרות כוונה לסלק נטו במזומן, יש להחיל את ההצעה לתקן. המשתתף הנוסף וחבר הוועדה הנוסף מסכימים להצעת צדיק.

מניות אוצר

50. צדיק מציינת כי תקן חשבונאות מספר 22 קובע כי מניות אוצר הנובעות מתוכנית אופציות/מניות לעובדים יטופלו בהתאם לתקן חשבונאות מספר 22 (כלומר, ינוכו מההון לפי עלותם ולא יוכר בגינם רווח או הפסד). מוסיפה כי מכשירים הוניים של הישות הוצאו מתחולת ההצעה לתקן. בדעה שמאחר שמטופל בהתאם לתקן חשבונאות מספר 22, אין להוסיף לתחולת ההצעה לתקן. **מוסכם על הנוכחים.**

סעיף 1.3(ו) חוזי ביטוח

51. צדיק מציינת כי מוצע להחריג את כל חוזי הביטוח מתחולת התקן בשלב זה בדומה להחלטה שהתקבלה לגבי חכירות. מוסיפה כי בדומה לחכירות, פרק 12 ב-IFRS for SME חל על חוזי ביטוח שיש בהם נגזר משובץ ונדרשת מדידת החוזה בשווי הוגן. מציינת כי מוצע בשלב זה להוציא מתחולה את כל חוזי הביטוח ולדון בשלב מאוחר יותר לגבי חוזי ביטוח וחוזי חכירות הכוללים נגזר משובץ. מוסיפה כי גם תקן חשבונאות מספר 22 מוציא מתחולה את כל חוזי הביטוח.

סעיף 1.3(ז) נכסי שיפוי

52. צדיק מציינת כי ב-IFRS for SME הוחרגו נכסי שיפוי, אשר מטופלים לפי תקן חשבונאות בינלאומי 37. מציעה להחריג במקביל נכסי שיפוי אשר מטופלים לפי תקן חשבונאות מספר 10.

53. חבר הוועדה שואל אם נכסי שיפוי מוגדרים בתקן חשבונאות מספר 10. צדיק משיבה כי קיימת התייחסות לשיפוי בתקן חשבונאות מספר 10.

54. חבר הוועדה שואל אם תיתכן התחייבות שיפוי. צדיק משיבה בשלילה ומוסיפה כי תיתכן הפרשה שבגינה מוכר נכס שיפוי.

55. חבר הוועדה שואל אם נכסי שיפוי כולל שיפוי שהוכר כנכס ושיפוי שלא הוכר כנכס. מציין כי אם קיימת תביעה וצפוי שיפוי מחברת הביטוח, תקן חשבונאות מספר 10 קובע את סף ההכרה אך אין הגדרה מהו נכס שיפוי.

56. צדיק בדעה כי המטרה היתה להתייחס רק לשיפוי שהוכר כנכס.

57. חבר הוועדה הנוסף מציין כי תקן חשבונאות מספר 10 חל הן על שיפוי שהוכר כנכס והן על שיפוי שלא הוכר כנכס ולכן מסכים עם חבר הוועדה שיש להוציא מתחולה את כלל השיפויים. חבר הוועדה מציין כי כל שיפוי שמטופל במסגרת תקן חשבונאות מספר 10 יצא מתחולת ההצעה לתקן. **מוסכם על הנוכחים.**

58. המשתתף הנוסף מציין כי בתקן דיווח כספי בינלאומי 9 ההחרגה היא rights to payments to reimburse.

נגזרים על מניות חברות בנות וחברות כלולות

59. צדיק מציינת כי חבר הוועדה האחר העלה סוגיה אם להחיל את התקן על מכשירים נגזרים על מניות חברות בנות וחברות כלולות כגון אופציות call ו-put למיעוט.

60. המשתתף מציין כי תקן חשבונאות מספר 22 תוקן בשנת 2017 והוא מתייחס לרכישת מכשירים הוניים כולל רכישת זכויות מיעוט בחברות בנות. מציין כי לעיתים קיימות אופציית רכש ואופציית מכר נגדיות על זכויות המיעוט במסגרת צירוף עסקים והן מטופלות כמקשה אחת. מוסיף כי האופציות נמדדות כיום לפי הערך הנוכחי של הסכום לפדיון בהתאם לסעיף 23 לתקן חשבונאות מספר 22. מוסיף כי תקן חשבונאות בינלאומי 32 אינו מתייחס לרכישת מכשירים הוניים של חברות בנות (זכויות מיעוט), אך בתקן חשבונאות מספר 22 בוצע תיקון בשנת 2017 שהוסיף הערת שוליים לפיה התחייבות לרכישה של מכשיריה ההוניים של הישות כוללת גם התחייבות לרכישת זכויות מיעוט. מציין כי בהתאם לסעיף 23 התחייבות לרכישת מכשיריה ההוניים תימדד במועד ההכרה לראשונה בערך הנוכחי של הסכום לפדיון. מוסיף כי הטיפול העוקב לא נקבע בתקן חשבונאות מספר 22, אלא נקבע כי יש ליישם כללי חשבונאות מקובלים וזאת בהעדר תקן מקביל לתקן דיווח כספי בינלאומי 9. מציין כי ניתן לבטל את ההתייחסות לזכויות המיעוט בסעיף 23 ולהפנות להצעה לתקן או לחלופין להותיר את הסעיף על כנו ולהפנות מההצעה לתקן חשבונאות מספר 22.

61. צדיק מציינת כי אם אופציות אלה לא יוחרגו מההצעה לתקן תידרש מדידה עוקבת לפי שווי הוגן. מוסיפה כי ההתייחסות בתקן חשבונאות מספר 22 היא ככל הנראה רק לאופציית רכש ולא לאופציית מכר. המשתתף הנוסף והמשתתף מסכימים שסעיף 23 חל רק אופציית רכש או עסקת פרוורד.

62. חבר הוועדה מציע שכל אחד מהנוכחים יחשוב לגבי המדידה המתאימה לאופציית רכש ומכר אלה ונקיים דיון בישיבה הבאה. מציין כי בניגוד לתקינה הבינלאומית, בתקינה הישראלית זכויות המיעוט אינן חלק מההון (הן התחייבות) וההגדרה של נכס פיננסי והתחייבות פיננסית היא שונה מאחר שכל מכשיר שיסולק במכשיריה ההוניים של הישות מהווה מכשיר הוני (ללא קשר אם יסולק במספר קבוע של מכשירים הוניים ובסכום קבוע). מבקש להכין נייר עמדה אשר יתייחס לטיפול החשבונאי השונה בתקינה הישראלית לעומת התקינה הבינלאומית. מוסיף כי מדובר על נושאים שמושפעים מההבדלים בין התקינה הישראלית לבין התקינה הבינלאומית בנושאים בסיסיים כגון צירופי עסקים ואיחוד דוחות כספיים והגדרות של מכשירים הוניים. מציין כי ייתכן שיש צורך לקבל החלטה אם זכויות המיעוט ימשיכו בעתיד להוות התחייבות או שהם יהוו חלק מההון.

63. היו"ר מסכים ומבקש מהנוכחים לחשוב לגבי נושא זה ומצדיק להכין נייר עמדה בנושא. מבקש חבר הוועדה לסייע לצדיק.

סעיף 1.3(ח) חוזי ערבות פיננסית

64. צדיק מציינת כי ה-IASB החליט להוסיף ל-IFRS for SME התייחסות לחוזי ערבות פיננסית ולקבוע טיפול חשבונאי דומה לזה שנקבע בתקן חשבונאות מספר 10. מוסיפה כי לפיכך, הוחרגו חוזי ערבות פיננסית מההצעה לתקן ונוספה הגדרה לחוזי ערבות פיננסית בהתאם לתקינה הבינלאומית. מציינת כי חוזי ערבות פיננסית יוכרו רק אם התקבלה תמורה עבור הערבות ולאחר מכן ההתחייבות תימדד לפי הגבוה מבין החלק היחסי של התמורה שנתר כאשר התמורה נפרסת על פני תקופת הערבות לבין סכום ההפרשה הנדרש לפי תקן חשבונאות מספר 10, אם קיים צפי שהערבות תתממש.

65. המשתתף הנוסף שואל אם המשמעות היא שחוזי ערבות פיננסית בגינם לא התקבלה תמורה יהיו בתחולת התקן. מציין כי אם חוזי הערבות הפיננסית ניתנו בתוך הקבוצה לא צריכה להיות משמעות לקבלת תמורה, מאחר שהוראה כזו תאפשר מניפולציות לצורך השגת טיפול חשבונאי מוגדר.

66. צדיק מציינת כי זו לא היתה הכוונה, אך מסכימה עם המשתתף הנוסף שזה עשוי להשתמע מהניסוח. מציינת כי תתאים את הניסוח על מנת להבהיר שכל חוזי הערבות הפיננסית הם מחוץ לתחולת ההצעה לתקן.

67. חבר הוועדה הנוסף מציין כי יש להוסיף להחרגה גם חוזי ערבות פיננסית המטופלים לפי סעיף 17 לג"ד 68, שיטת השווי המאזני.

סעיף 1.3(ט) חוזים בעלי תמורה תלויה בעסקה של צירוף עסקים

68. צדיק מציינת כי בתקינה הבינלאומית וב-IFRS for SME הוחרגו מתקן/פרק מכשירים פיננסיים חוזים בעלי תמורה תלויה בעסקה של צירוף עסקים רק מצד הרוכש, ואילו בתקן חשבונאות מספר 22 ההחרגה היא הן לצד הרוכש והן לצד המוכר. שואלת אם הנוכחים בדעה שיש להחריג גם בהצעה לתקן חוזים בעלי תמורה תלויה הן מצד הרוכש והן מצד המוכר.

69. חבר הוועדה מציין כי בתקינה הבינלאומית קיים טיפול חשבונאי ספציפי שנקבע מצד הרוכש במסגרת צירופי עסקים. מוסיף כי אין קביעה לגבי הטיפול החשבונאי מצד המוכר.

70. חבר הוועדה הנוסף מציין כי בתקינה הבינלאומית מדובר בנכס פיננסי מצד המוכר, אשר מטופל בהתאם לתקן דיווח כספי בינלאומי 9. חבר הוועדה שואל מה הטיפול אם קיימת למוכר התחייבות פיננסית מאחר שהתמורה שקיבל עולה על התמורה לה הוא זכאי. צדיק, חבר הוועדה הנוסף והמשתתף הנוסף בדעה שגם התחייבות כזו היא התחייבות פיננסית בתחולת תקן דיווח כספי בינלאומי 9.

71. חבר הוועדה שואל באיזה תקן תטופל תמורה מותנית מצד המוכר בתקינה הישראלית.

72. חבר הוועדה הנוסף מציין כי מאחר שלא יהיה בתחולת תקן כלשהו, ישות תידרש ליישם את הפרקטיקה המקובלת.
73. המשתתף הנוסף מציין כי ניתן לקבוע שג"ד 68 יחול על תמורה מותנית כזו.
74. המשתתף האחר בדעה שיש להחיל על תמורה מותנית מצד המוכר את ההצעה לתקן.
75. חבר הוועדה בדעה שיש להסדיר את הטיפול החשבונאי על מנת לצמצם את האפשרות ליישם את הפרקטיקה המקובלת אשר לפיה ניתן ליישם מגוון טיפולים חשבונאיים. חבר הוועדה הנוסף והמשתתף הנוסף מסכימים שיש להסדיר את הטיפול החשבונאי בנושא תמורה מותנית הן בהכרה לראשונה והן במדידה העוקבת.
76. היו"ר שואל מהו הטיפול החשבונאי לפי תקינה בינלאומית. חבר הוועדה משיב כי מצד הרוכש יש למדוד את התמורה המותנית בשווי הוגן. מוסיף כי אין התייחסות לצד המוכר. המשתתף הנוסף מציין כי בתקינה הבינלאומית מצד המוכר מדובר על מכשיר פיננסי שיש למדוד אותו בשווי הוגן.
77. חבר הוועדה מציע לא להחריג כלל תמורה מותנית בצירוף עסקים והתוצאה תהיה מדידה בשווי הוגן הן מצד הרוכש והן מצד המוכר.
78. צדיק והמשתתף הנוסף מציינים כי מדידה בשווי הוגן של תמורה מותנית היא מורכבת ומטילה נטל כבד על חברות פרטיות. המשתתף הנוסף מציין כי במקרים רבים התמורה מותנית בתוצאות פעולות עתידיות של החברה שנמכרה וקיים קושי אמיתי לקבוע את השווי ההוגן של התמורה המותנית. מוסיף כי לעיתים גם קיים קושי לקבל נתונים מהימנים על תוצאות הפעולות של החברה שנמכרה מאחר שאין שליטה עליה. חבר הוועדה בדעה שיש לקבוע את הטיפול החשבונאי, גם אם לא תידרש מדידה בשווי הוגן.
79. צדיק מציינת כי ניתן לדרוש הכרה בתקופה בה התהוותה העלות. היו"ר מציין כי מצד המוכר מדובר בהכנסה.
80. המשתתף האחר מציין כי אם תמורה מותנית לא תוחרג תחול ההצעה לתקן. מוסיף כי הפרקטיקה בתקינה הישראלית המבוססת על התקינה הבינלאומית לגבי תמורה מותנית מצד הרוכש היא מדידה בשווי הוגן במועד ההכרה לראשונה, אך במדידה עוקבת יש מצבים בהם התמורה המותנית אינה משוערכת לשווי הוגן, לדוגמה כאשר התמורה המותנית היא הנפקת מכשירים הוניים (IAS 32). מציין כי מצד הרוכש יש טיפול חשבונאי מוסדר בתקן דיווח כספי בינלאומי 3 ואין לשנותו עד לאימוץ תקן דיווח כספי בינלאומי 3 בתקינה הישראלית. בדעה כי יש להחריג תמורה מותנית מצד הרוכש.

81. היו"ר שואל מה עמדת המשתתף האחר לגבי תמורה מותנית מצד המוכר. המשתתף האחר בדעה שאין להחריג מההצעה לתקן תמורה מותנית מצד המוכר והמשמעות היא שתידרש מדידה בשווי הוגן. חבר הוועדה הנוסף שואל כיצד ימדד שווי הוגן של תמורה מותנית המבוססת על אחוז מהכנסות או מה-EBIDA. המשתתף הנוסף מסכים עם חבר הוועדה הנוסף שקיים קושי במדידה.
82. חבר הוועדה הנוסף מציין כי ניתנו הקלות לחברות הפרטיות בנושאים שקיים פחות קושי במדידת שווי הוגן. המשתתף האחר מציין שניתן לתת הקלה לגבי תמורה מותנית מסוג זה. חבר הוועדה הנוסף בדעה שיהיה קושי להגדיר על איזה תמורה מותנית אין להחיל את ההצעה לתקן.
83. המשתתף האחר מציין שיש לחלק את הדיון לרוכש ולמוכר. חבר הוועדה בדעה שאם ניתן לקבוע שווי הוגן אז יש לדרוש זאת הן מהרוכש והן מהמוכר. חבר הוועדה הנוסף מסכים שאם תבוצע התרגה יש לבצע באופן סימטרי הן לרוכש והן למוכר. חבר הוועדה בדעה שאין הבדל מבחינת המדידה.
84. חבר הוועדה בדעה שבשלב זה יש לדרוש מדידה בשווי הוגן אלא אם כן הדבר דורש עלות או מאמץ מופרזים ובעת גיבוש תקן צירוף עסקים, יש להחריג תמורה מותנית מתקן מכשירים פיננסיים ולקבוע טיפול חשבונאי לתמורה המותנית.
85. חבר הוועדה הנוסף שואל מה ההבדל בין תמורה מותנית מצד הרוכש לבין הלוואה שהתשואה עליה היא פונקציה של תוצאות הלווה ומדוע המדידה תהיה שונה. חבר הוועדה מסכים שאין הבדל, אך מציין כי מרבית הלוואות אינן מסוג זה ואם קיימת הלוואה מסוימת מסוג זה על הלווה להתאמץ ולמדוד אותה בשווי הוגן.
86. המשתתף האחר והמשתתף הנוסף מסכימים עם חבר הוועדה הנוסף שאין הבדל המצדיק מדידה שונה. המשתתף הנוסף מציע להכיר בסכומים של תמורה מותנית בעת ההגעה לאבן הדרך.
87. חבר הוועדה בדעה שאין להכיר בעת ההגעה לאבן הדרך ומציע למדוד כל תמורה מותנית בשווי הוגן.
88. המשתתף האחר מסכים להצעת חבר הוועדה לפיה תידרש מדידה של תמורה מותנית לפי שווי הוגן, אלא אם כן הדבר דורש עלות או מאמץ מופרזים.
89. חבר הוועדה הנוסף מציין כי לא קיים בתקינה הישראלית מונח של צירוף עסקים והקביעה לגבי תמורה מותנית בצירוף עסקים תיצור בעיות לגבי מצבים שונים כגון רכישת קבוצת נכסים נטו שלגביו קיימת חלופה של הכרה במודל העלות. מציע, כדי לא לעכב את פרסום

ההצעה לתקן, להוציא מתחולה את התמורה המותנת בשלב זה ולטפל בכך לאחר ההצעה לתקן במסגרת תקן לצירופי עסקים.

90. חבר הוועדה מסכים ומציין כי ייתכן שיש צורך תחילה לטפל בתקנים של צירופי עסקים ואיחוד דוחות כספיים ולאחר מכן לחזור לתקן של מכשירים פיננסיים, לאור הצורך בקביעת טיפול חשבונאי ספציפי שיוחרג מתקן המכשירים הפיננסיים.

91. צדיק מציינת כי גם אם תתקבל ההצעה של חבר הוועדה לדון תחילה בתקן של צירופי עסקים, הדיונים בנושא של צירופי עסקים לא יתקדמו לאור חילוקי דעות לגבי הטיפול החשבונאי המתאים. חבר הוועדה מציין כי אכן אינו מסכים לטיפול החשבונאי בתקינה הבינלאומית לפי שיטת השווי המאזני.

92. היו"ר מציע להחריג תמורה מותנית הן מצד המוכר והן מצד הרוכש ולדון בכך בעת הדיון בצירופי עסקים בהמשך בהתאם להצעה של חבר הוועדה הנוסף.

93. היו"ר, חבר הוועדה, חבר הוועדה הנוסף, חבר הוועדה הרביעי וחבר הוועדה החמישי **תומכים בהצעה.**

94. חבר הוועדה מציין כי בתקינה הישראלית אין הגדרה לצירוף עסקים ולכן נדרש לנסח באופן שונה את ההחרגה. המשתתף מציין כי קיימת הגדרה בתקן חשבונאות מספר 20, אשר יש בה סתירה מסוימת לג"ד 57.

95. צדיק מציינת כי נוספה הגדרה לצירוף עסקים גם בתיקון לתקן חשבונאות מספר 30.

96. היו"ר מסכם כי ההחרגות מתחולת התקן סוכמו, מלבד נושא האופציות על מכשירים הוניים של החברות הבנות, אשר ידון בישיבה הבאה. מוסיף כי בישיבה הבאה יתקיים גם דיון בהגדרות.

97. חבר הוועדה שואל מדוע אין החרגה לגבי כל ההפרשות לפי תקן חשבונאות מספר 10. צדיק משיבה כי הפרשה לא תקיים את ההגדרה של מכשיר פיננסי מאחר שמכשיר פיננסי הוא מכוח חוזה. חבר הוועדה מציין כי ייתכן שקיימת הפרשה מכוח חוזה לדוגמה כאשר הייתה הפרה של החוזה ואחד הצדדים תובע את הצד השני. צדיק בדעה שהתביעה אינה זכות חוזית. חבר הוועדה מציע על מנת להסיר ספק להחריג את כל ההפרשות לפי תקן חשבונאות מספר 10.

98. המשתתף מציין כי בנספח הנחיות היישום בתקן חשבונאות מספר 22 מובהר כי התקן לא חל על הפרשות.

99. חבר הוועדה מציין כי לא קיימת החרגה ספציפית ב-IFRS 9. בדעה ש-IFRS 9 אינו חל.

100. המשתתף האחר בדעה כי הפרשה אינה עומדת בהגדרת מכשיר פיננסי.
101. היו"ר מסכים ומציין כי ניתן להחריג כל פריט שהוא בתחולת תקן חשבונאות מספר 10 על מנת להבהיר.
102. המשתתף האחר בדעה שהוספה של החרגה כזו מיותרת ועשויה לבלבל. חבר הוועדה מציין כי לעיתים לא ברור אם הפרשה היא מכוח חוזה ולכן ההחרגה חשובה. מביא כדוגמה תביעה כתוצאה מהפרת חוזה. היו"ר והמשתתף האחר מציינים כי הפרשה נגזרת מהחוזה אך היא אינה בפני עצמה חוזית.
103. היו"ר מציין כי החרגה לא תזיק ולכן מציע להחריג. צדיק מציינת כי לפיכך ניתן להוסיף לסעיף המתייחס לנכסי שיפוי "הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים המטופלים בהתאם לתקן חשבונאות מספר 10."
104. היו"ר נועל את הישיבה.